

[Arbejdsministeren]

stoffer, støj, ergonomiske problemer og psykisk skadelige påvirkninger, dog uden at tabe den traditionelle ulykkesforebyggelse af sigte.

Der har måttet konstateres en øget anvendelse af *kemiske stoffer og materialer* på danske arbejdspladser. En del af dem har veldokumenterede sundhedsskadelige virkninger, men om mange stoffer vides det i dag ikke med nogen rimelig sikkerhed, om de indebærer sundhedsmæssige risici. Sundhedsskaderne strækker sig lige fra mindre irritationer til allergier, eksem, hjerneskader, kræftsygdomme og fosterskader.

Selv om det er klart, at indsatsen i de kommende år må foregå inden for snævre økonomiske rammer, prioriterer regeringen inden for disse rammer forebyggelsen på det kemiske område højt. Der kan eventuelt blive behov for omprioritering.

Den indsats, der er brug for, består af en række elementer, blandt hvilke her skal nævnes *anmeldelse, registrering og vurdering* af stofferne. Ordningen indebærer, at anmeldelse af stoffer og materialer indgår i et fællesregister for arbejdsministeriet og miljøministeriet. Også en række andre myndigheder kan trække på registret, hvorved dobbeltarbejde undgås, ligesom forskere, sikkerhedsrepræsentanter og andre har adgang til dele af registrets oplysninger.

De *hygiejniske grænseværdier* for stoffer og materialer fastlægger det maksimalt tilladte indhold i luften af farlige stoffer. Listen omfatter i dag over 500 stoffer og materialer. Nye grænseværdier varsles, 2 år før en ny liste skal udsendes. Indsigelser mod de varslede nedsættelser, herunder de økonomiske konsekvenser, bliver behandlet i et udvalg under arbejdsmiljørådet med repræsentanter for arbejdsmarkedets parter.

Foruden den såkaldte *hovedbekendtgørelse om stoffer og materialer*, som træder gradvis i kraft i løbet af 1983, er der i de senere år fastsat regler for epoxyprodukter, asbest og senest for erhvervmæssigt malearbejde. Reglerne indeholder især brugsbegrænsninger og retningslinjer for anvendelse af personlige værnemidler. Asbesten er stort set blevet forbudt i Danmark, bortset fra nogle få, specielle anvendelsesområder.

Malevarebekendtgørelsen sigter først og fremmest mod at begrænse brugen af de farlige *organiske opløsningsmidler*. Men da opløsningsmidlerne anvendes i mange brancher

og arbejdsfunktioner – det skønnes, at ca. 160.000 ansatte daglig udsættes for disse stoffer – og da stadigt flere tilfælde af hjerneskader som følge af opløsningsmidlerne kommer til myndighedernes kendskab, er arbejdstilsynet for nylig anmodet om forslag til en handlingsplan over for de organiske opløsningsmidler. I forslaget indgår skærpelse af de hygiejniske grænseværdier, en særbekendtgørelse, en forstærket vejlednings- og kontrolindsats samt kortlægning, vurdering og forskning bl. a. med sigte på substitution.

Som nævnt var *støj* et af de områder, man med den nye arbejdsmiljølov ønskede opprioriteret. I 1977 angav arbejdstilsynet som sin målsætning, at støjgrænsen skulle nedsættes etapevis fra de gældende 90 dB til 85 dB og senere til 80 dB, der anses for at være den sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige støjgrænse. Det skønnes, at mindst 130.000 ansatte er udsat for støj over 85 dB. Der foreligger nu et udkast til støjbekendtgørelse, der bl. a. indeholder en nedsættelse af støjgrænsen til 85 dB efter en flerårig overgangsperiode. Skøn over de økonomiske konsekvenser viser imidlertid, at denne støjgrænse vil pålægge virksomhederne investeringer i milliardklassen. Parterne i arbejdsmiljørådet har bl. a. derfor ikke kunnet nå til enighed. Støjbekendtgørelsen vil på grund af de vældige omkostninger ikke blive udstedt i den foreliggende form, men 90 dB-grænsen, der administrativt har været lagt til grund siden 1972, vil blive fastslået i bekendtgørelsesform i 1984. Det langsigtede mål er en støjgrænse på 85 dB, og der vil derfor på et senere tidspunkt blive taget stilling til, hvordan man videre kan reducere støjbelastningen, uden at der pålægges virksomhederne urimelige økonomiske byrder.

Ved *ergonomiske problemer* forstås de problemer, der knytter sig til uhensigtsmæssige og belastende arbejdsstillinger. Der er stærk formodning om, at disse problemer er årsag til en betragtelig del af ressourceforbruget i social- og sundhedssektoren, og en indats forekommer derfor også samfundsøkonomisk lovende, eftersom mange forbedringer kan gennemføres uden større omkostninger. Problemerkarakter gør dem egnede til løsning gennem oplysning og vejledning om bedre arbejdstilrettelæggelse snarere end gennem regler og påbud. Indsatsen er i de sene-